

**d'Orientació
Sociolaboral
a Amèrica
Llatina
Mèxic**

Introducció

Una de les principals manifestacions de la crisi al nostre país és l'enorme taxa d'atur, que provoca que molts ciutadans, majoritàriament joves, hagin d'optar per emigrar a altres països en busca de feina.

El gran dinamisme de les economies llatinoamericanes atrau a milers de ciutadans del nostre país que busquen feina, essent ja el continent que rep més emigració catalana; però, a diferència de la Unió Europea, cadascun dels estats d'Amèrica Llatina té una legislació pròpia en matèria de permisos de treball, de seguretat social o en matèria laboral. A més, hi ha diferències notables en aquests països pel que fa als sectors emergents, a la relació entre salaris i preus; presenten, d'altra banda, una gran diversitat en aspectes culturals, econòmics i polítics o en una sèrie de qüestions pràctiques i quotidianes. El coneixement previ d'aquestes realitats és fonamental i imprescindible a l'hora d'escollir el país de destinació.

La Guia per a l'Orientació Sociolaboral a Amèrica Llatina compta amb tota la informació útil dels divuit països més dinàmics de la regió. Des de les principals plataformes de recerca de feina o pis fins als tràmits per a l'obtenció dels visats i permisos de treball, passant pel context econòmic, polític o social de cada país. Des d'un llistat d'ambaixades, consolats i Comunitats Catalanes a l'Exterior que poden ser d'utilitat fins a una relació detallada dels salaris per sector. Des d'informacions sobre aspectes com la seguretat, sanitat o permisos de conduir fins als preus de la cistella bàsica de productes. Des d'un llistat dels principals dialectalismes fins a una radiografia del mercat laboral de cada país, passant per altres informacions pràctiques d'utilitat.

En definitiva, la Guia per a l'Orientació Sociolaboral a Amèrica Llatina pretén esdevenir una eina útil i pràctica per a totes aquelles persones en situació d'atur o que volen millorar la seva situació laboral i que no es tanquen les portes a l'emergent mercat laboral llatinoamericà.

La Guia per a l'Orientació Sociolaboral a Amèrica Llatina ha estat elaborada per **Gerard Bover i Vila** i **Martí Coromina i Quintana**. Per més informació ens podeu contactar a guia.americallatina@gmail.com

Amb el suport de:

Disseny portada i maquetació:

0. Índex

1. Dades del país pàg. 06

- a) Dades sociodemogràfiques pàg. 06
- b) Context historicopolític pàg. 06
- c) Context econòmic pàg. 06

2. Treballar a Mèxic pàg. 08

- a) Estructura laboral pàg. 08
Com és el mercat laboral?
- b) Plataformes de recerca de feina pàg. 08
On puc buscar feina?
- c) Relació de salaris per sector pàg. 08
Aproximadament, quant es cobra?
- d) Permisos de treball pàg. 10
Com obtinc els papers per treballar legalment a Mèxic?
- e) Consolat de Mèxic a Catalunya pàg. 10
On m'he de dirigir per aconseguir els papers?
- f) Ambaixada i consolats espanyols a Mèxic pàg. 10
Qui més em pot assessorar?

3. Què he de saber per viure a Mèxic pàg. 16

- a) Cost de la vida pàg. 16
Quin preu tenen els productes bàsics?
- b) Plataformes de recerca de pis pàg. 16
A on puc buscar allotjament?
- c) Diners pàg. 17
Quines monedes i bitllets hi ha?
Com puc treure o canviar diners?
Altres coses importants
- d) Idiosincràsia pàg. 17
Com són els mexicans i les mexicanes?
- e) Dialectalismes pàg. 18
Quines paraules he de conèixer?

f) Seguretat pàg. 18

Mèxic és segur?

g) Sanitat pàg. 18

De què m'he de prevenir?

I si em poso malalt?

Trobaré tots els medicaments?

h) Clima pàg. 19

Quin temps hi fa?

i) Permís de conduir pàg. 19

Puc conduir amb el permís europeu?

j) Endolls pàg. 19

Com són els endolls?

4. Comunitats catalanes a l'exterior pàg. 20

Què són els casals catalans? pàg. 20

Quins casals hi ha a Mèxic? pàg. 20

Altres canals on contactar amb catalans residents a Mèxic pàg. 22

1. Dades del país

a) Dades sociodemogràfiques

Nom oficial: Estats Units Mexicans

Capital: Ciutat de Mèxic

Superfície: 1.973.000 km²

Població: 112.336.539 habitants

Idioma: Espanyol (Oficial), nàhuatl, maia

Moneda: Peso Mexicà (MXP)

Religió: 88% de catòlics, 5,2% de protestants i evangèlics, 4,3% d'altres religions

Divisió administrativa: 31 Estats i 1 Districte Federal

Densitat de Població: 55 hab/km²

Renda per càpita: 12.776 USD

Domini Internet: .mx

Codi telefònic: +52

b) Context historicopolític

Mèxic és un estat federal, democràtic i amb separació de poders. El Partit Revolucionari Institucional (centre-esquerra) es va fundar l'any 1929 per unir totes les faccions de la revolució mexicana. Des de llavors i fins al 2006, el PRI ha governat Mèxic i ha rebut tota mena d'acusacions de corrupció, col·laboració amb el narcotràfic i frau electoral. El 2006, per primera vegada en la història moderna de Mèxic, puja al govern el Partido de Acción Nacional (dreta), també sota acusacions de frau electoral. El 2012 el PRI torna a aconseguir el control de la presidència de la República.

Si es vol aprofundir en el tema, recomanem les següents pel·lícules i documentals:

Fraude: México 2006 (2007)

La Ley de Herodes (1999)

Hecho en México (2013)

c) Context econòmic

Les perspectives econòmiques de l'estat mexicà són bones; el sistema bancari està sanejat, i s'ha mantingut el deute públic per sota del 40% així com l'estabilitat econòmica. Fa poc, el descobriment de reserves de gas obre grans perspectives per al país. Tot i així, Mèxic encara necessita desenvolupar un pla d'estabilitat més exhaustiu, ja que depèn en excés de les remeses de petroli als EUA.

Des del 2010 la taxa d'atur ha anat baixant progressivament. Del 5,4 al 4,8 l'any 2013, i la previsió per a l'any següent també apuntava cap a aquesta rebaixa. El sector informal o economia submergida hi és molt important, fins al punt que és un sector que inclou una majoria important de la població. La tendència de creixement provoca, també, una línia d'accentuació de les desigualtats pel que fa a ingressos.

L'agricultura dona feina al 13% de la població activa. Mèxic és un dels principals productors mundials de cafè, sucre, blat, taronges o alvocats. La companyia petrolera PEMEX és la segona més important d'Amèrica

Llatina. Pel que fa a la indústria, els dos sectors que experimenten un canvi i un dinamisme més destacable són l'aeroespacial i el del software i les TICS. Mèxic forma part dels 10 països amb més producció automobilística a escala mundial.

El sector terciari aporta el 60% del PIB del país. El sector de la construcció és molt actiu des del 2010, amb una gran inversió immobiliària.

Dades macroeconòmiques	
Creixement econòmic (2013)	1,22%
PIB (2013)	1327,02 M\$
PIB per càpita (2013)	11.224,48 USD
IDH (2012)	0,775
Coefficient de Gini (2010)	0,472
Taxa d'Inflació (2013)	3,6%
Taxa d'atur (2013)	4,8%

Font: CEPAL, FMI i Banc Mundial

2. Treballar a Mèxic

a) Estructura laboral

Com és el mercat laboral?

El creixement econòmic ha influït positivament en la creació d'ocupació a Mèxic. Són molts els sectors que avui requereixen nous treballadors. En general, els llicenciats en Administració d'Empreses, els enginyers de diferents especialitats i els professionals de la banca i les finances són els perfils més demanats al país. També augmenten aquells llocs de treball relacionats amb el sector sanitari, personal de màrqueting i de transport.

El sector de la construcció és el que ha crescut més durant el 2013, amb la previsió que es mantindrà en els propers anys. Passa el mateix amb la indústria. En determinats àmbits del sector industrial hi ha grans mancances de professionals, sobretot en infraestructures, comerç i ciències de la salut.

Mèxic també és una bona destinació pel que fa a l'emprenedoria. Els tràmits són similars als espanyols, amb la diferència que per crear una societat anònima no és necessari disposar d'un capital mínim, i per crear una societat limitada només es necessita una despesa de 180 euros. En l'àmbit nacional, el 62% de les ofertes es concerten al Districte Federal, Nuevo León i Jalisco. De fet, el D.F. és el districte financer del país i és on es demanen més professionals.

El país també ofereix feina a persones provinents de formació professional i del treball considerat com a no qualificat. Tot i que aquests salaris són molt més baixos que en les feines que requereixen estudis, les ofertes laborals són més abundants.

b) Plataformes de recerca de feina

On puc buscar feina?

Públiques

www.empleo.gob.mx

És el portal del Servei Nacional d'Ocupació de l'estat. Ofereix l'opció de buscar per àmbit de treball i per localització de ciutats o estats. Disposa alhora d'assessorament en l'àmbit de la recerca de feina, sobre com elaborar un currículum o preparar l'entrevista, i beques i cursos públics.

Privades

Plataformes gratuïtes per trobar feina. Les empreses hi publiquen les seves ofertes laborals. En alguna de les pàgines següents cal registrar-se i introduir-hi el currículum vitae. Les ofertes són consultables per àmbit i localització.

<http://acciontrabajo.com.mx>

www.occ.com.mx

www.opcionempleo.com.mx Ofereix l'opció d'activar una alarma que avisa a través del correu electrònic o a les xarxes socials quan es publica una oferta laboral relacionada amb l'àmbit professional escollit.

www.bumeran.com.mx Opció de descarregar-se l'aplicació per a mòbil o tauleta electrònica.

www.computrabajo.com.mx/paises.htm No són intermediaris; constitueix un contacte directe amb l'empresa. Ofereix informació d'altres països d'Amèrica Llatina.

c) Relació de salaris per sector

Aproximadament quant es cobra?

1 euro són 17,68 pesos mexicans (MXN) Per comprovar possibles variacions en el canvi de divises, consulteu el següent enllaç: www.xe.com/es/currencyconverter

Salari (en pesos mexicans)	
Salari mitjà del país	3.000 pesos
Salari mitjà a temps parcial	Entre 1.250 i 1.500 pesos
Salari mínim	1.600 pesos
Salaris per professió	
Metge/ssa	Entre 15.000 i 50.000 pesos
Infermer/a	Entre 6.000 i 10.000 pesos
Dependent/a d'un comerç	Entre 2.500 i 3.500 pesos
Comercial	Entre 3.500 i 4.000 pesos
Peó Industrial	Entre 1.500 i 3.000 pesos
Professional en Gestió Cultural	Entre 9.000 i 20.000 pesos
Transportista	Entre 6.000 i 9.000 pesos
Activitats de periodisme i comunicació	Entre 8.000 i 15.000 pesos
Professor/a de primària	Entre 12.000 i 15.000 pesos
Professor/a de secundària	Entre 15.000 i 25.000 pesos
Professor/a d'universitat	Entre 15.000 i 30.000 pesos
Auxiliar administratiu/va	Entre 8.000 i 12.000 pesos
Arquitecte/a	Entre 10.000 i 25.000 pesos
Recepcionista d'hotel	Entre 5.000 i 8.000 pesos
Cambrer/a	Entre 4.000 i 7.000 pesos
Advocat/a	Entre 10.000 i 25.000 pesos
Enginyer/a	Entre 15.000 i 25.000 pesos
Educador/treballador social	Entre 8.000 i 12.000 pesos

2. Treballar a Mèxic

d) Permisos de treball

Com obtinc els papers per treballar legalment a Mèxic?

Una de les principals característiques del mercat laboral a Mèxic és que prop del 60% de les persones que treballen ho fan en l'anomenat *sector informal*, és a dir, que no estan registrats com a treballadors, ni compleixen amb la normativa fiscal, laboral i de la Seguretat Social. Per tant, 6 de cada 10 mexicans que treballen, ho fan en *negre*. És fàcil trobar feines no qualificades treballant sense cap mena de cobertura legal. Tot i així, per treballar en ocupacions qualificades i en empreses mitjanes i grans, és imprescindible obtenir els permisos de treball.

Per aconseguir aquest permís de treball s'han de fer les gestions abans d'entrar al país, i no un cop a dins. Abans de marxar, s'ha de tenir un contracte laboral de l'empresa mexicana que ofereix la feina. Aquesta empresa ha de fer una petició per contractar estrangers a l'Institut Nacional de Migración, a Mèxic. Posteriorment, s'ha d'iniciar el tràmit per obtenir el visat de residència temporal o permanent al Consolat de Mèxic a Barcelona. El termini de resolució del visat no és superior a 20 dies hàbils.

En aquesta pàgina del Consolat de Mèxic a Barcelona, hi ha informació detallada sobre tots els requisits i documents necessaris per obtenir cada tipus de visat:

<http://consulmex.sre.gob.mx/barcelona/index.php/ingreso-de-turistas/106>

e) Consolat de Mèxic a Catalunya

On m'he de dirigir per aconseguir els papers?

Consolat General de Mèxic a Barcelona

Adreça: Passeig de la Bonanova, 55, Barcelona

Pàgina web: <http://consulmex.sre.gob.mx/barcelona>

Correu electrònic: consulmex@consulmex-barcelona.net

Telèfon: 93 201 18 22

Horari: De dilluns a divendres, de 9.00 a 13.00

Es requereix cita prèvia per a tots els tràmits

f) Ambaixada i consolats espanyols a Mèxic

Qui més em pot assessorar?

Ambaixada Espanyola a Mèxic

Adreça: Carrer Galileo 114 (cantonada Horacio), Colònia Polanco, 11550

Delegació Miguel Hidalgo, Mèxic DF

Metro: Línia 7, Estació Polanco, sortida Poniente

Pàgina web: www.exteriores.gob.es/embajadas/mexico/es/Paginas/inicio.aspx

Correu electrònic: emb.mexico@maec.es

Fax: (+52 55) 52 82 13 02

Telèfon centraleta: 52 82 29 82/ 52 82 29 74/ 52 82 24 59/ 52 82 27 63

Telèfon d'emergència consular 24 hores: 004455 4246 8136

Des de l'estat espanyol: 00521 55 4246 8136

Si truques des del DF no cal prefix

Si truques des de Mèxic, però fora del DF, cal marcar el prefix 0155

Si truques des de fora de Mèxic, cal marcar el prefix 005255

L'horari d'atenció (7 hores menys que a l'estat espanyol) és de dilluns a dijous, de 9.00 a 17.00, i els divendres, de 9.00 a 15.00

CONSOLATS GENERALS

Consolat General d'Espanya a Mèxic DF

Aquest consolat té jurisdicció en els següents estats mexicans: Distrito Federal, Estado de México, Puebla, Hidalgo, Morelos, Guerrero, Michoacán, Querétaro, Guanajuato, Tlaxcala, San Luis Potosí, Oaxaca, Chiapas, Veracruz, Tabasco, Campeche, Yucatán i Quintana Roo.

Adreça: Carrer Galileo 114 (cantonada Horacio)

Colonia Polanco, 11550 / Delegació Miguel Hidalgo, Mèxic DF

Metro: Línia 7, Estació Polanco, sortida Poniente

Pàgina web: www.exteriores.gob.es/Consulados/MEXICO/es/Paginas/inicio.aspx

Correu electrònic: consgales@prodigy.net.mx

Fax: 5281 07 42

Telèfon de la centraleta: 52 80 45 08/ 52 80 43 83/ 52 80 46 33

Telèfon d'emergència consular (24h): 04455 42 46 8136

Per trucar des de l'estat espanyol: 00521 55 4246 8136

Si truques des del DF no cal marcar cap prefix

Si truques des de Mèxic, però fora del DF, cal marcar el prefix 0155

Si truques des de fora de Mèxic, cal marcar el prefix 005255

L'horari d'atenció telefònica és de dilluns a divendres, de 9.00 a 15.00

Horaris:

- Per a inscripcions de naixements, matrimonis i defuncions, obtenció d'actes i tràmit de nacionalitat, notaria, fe de vida, certificats de residència, compulses i legalitzacions de documents: de 9.00 a 13.30
- Per a tràmits d'obtenció o renovació de passaport espanyol i recollida de passaports ja tramitats: de 9.00 a 13.30
- Per a visats, els tràmits inicials de sol·licituds i entrega de documentació: de 9.00 a 11.00. Per a recepció de passaports per l'expedició del visat: de 9.00 a 11.00.
- Per a la recollida de passaports amb visat ja expedit: de 12.30 a 13.00.

2. Treballar a Mèxic

CONSOLATS HONORARIS DE LA DEMARCACIÓ DEL CONSULAT GENERAL DE MÈXIC DF.

Consolat honorari d'Acapulco, estat de Guerrero

Cònsol honorari: Pedro Haces Sordo

Residència: Avenida Costarea Miguel Alemán, n75, Acapulco

Telèfon: +52 (744) 435 15 00

Fax: +52 (744) 484 88 05

Consolat honorari de Cancún, estat de Quintana Roo

Cònsol honorari: Javier Marañón Cañadas

Residència: Boulevard Kukulcán, cantonada cezontle, edifici Oasis, Cancún

Telèfon: +52 (998) 848 99 18 i +52 (998) 848 99 00

Fax: +52 (998) 848 99 44

Correu electrònic: consules@sercc.com.mx

Consolat honorari de Mérida, estat de Yucatán

Cònsol honorari: Víctor Manuel Gómez Rodríguez

Adreça de la Cancelleria: Carrer 38 #3^a, int.31 x 1c, Colònia Campestre, Mèrida

Telèfon: +52 (999) 944 39 11

Correu electrònic: consulado.es.mid@gmail.com

Consolat honorari de Oaxaca, estat de Oaxaca

Cònsol honorari: Manuel Alonso Serrano

Residència: Calzada Porfirio Díaz, n341, Colònia Reforma, Oaxaca

Telèfon: +52 (951) 518 0031 i +52 (951) 515 35 25

Fax: +52 (951) 518 01 00

Consolat honorari de Puebla, estat de Puebla

Cònsol honorari: Julio José Barberan Fons

Adreça de la Cancelleria: Av. Hermanos Serdán, n141, local K, Colònia Amor, Puebla

Telèfon: 01222 213 70 93 i 01222 230 17 37

Fax: 01222 213 70 05

Correu electrònic: consuladohosp_puebla@intercontipuebla.com.mx

Consolat honorari de San Luis Potosí, estat de San Luis Potosí

Cònsol honorari: Rafael del Blanco Garrido

Residència: Av. Románica, n. 125, local C, Colònia Facc Villa Magna, San Luis Potosí

Telèfon: +52 (444) 811 17 70 i +52 (444) 811 85 01

Fax: +52 (444) 811 85 07 i +52 (444) 42 02

Correu electrònic: cosul.espana.slp@hotmail.com

Consolat honorari de Morelia, estat de Michoacán

Cònsol honorari: Alonso Gómez Sanz

Adreça de la Cancelleria: C/ Ignacio Zaragoza, n37, Colònia Centre Històric, Morelia

Telèfon: +52 (443) 313 0406 i +52 (443) 313 07 83

Correu electrònic: alonso.gomez@gsfoods.com.mx

Consolat honorari de Querétaro, estat de Querétaro

Cònsol honorari: Pedro Olivares García

Adreça de la Cancelleria: C/ Rufino Tamayo, n55, despatx 301, Colònia Pueblo Nuevo, Querétaro

Telèfon: +52 (442) 228 25 94

Consolat honorari de Tlaxcala, estat de Tlaxcala

Cònsol honorari: Sabino Yano Bretón

Adreça de la Cancelleria: C/ Primero de Mayo, n53, casa 15, Conjunto Zahuapan, Tlaxcala

Telèfon: +52 (246) 462 35 42, +52 (246) 462 41 69 i +52 (246) 462 93 75

Consolat honorari de Tuxtla Gutiérrez, estat de Chiapas

Cònsol honorari: Manuel Pardo Casanovas

Residència: Carretera Panamericana, n 5013, Fraccionament Villa Blanca, Tuxtla

Telèfon: +52 (961) 602 90 30, +52 (961) 602 90 40 i +52 (961) 602 90 60

Fax: +52 (961) 602 90 50

Correu electrònic: conheschis@hotmail.com.mx

Consolat honorari de Veracruz, estat de Veracruz

Cònsol honorari: Manuel Caramés Cota

Residència: C/ Francisco Canal, n264, cantonada C/16 de setembre, Veracruz

Telèfon: +52 (229) 932 58 29, +52 (229) 932 63 32 i +52 (229) 932 52 22

Fax: +52 (229) 932 54 86

Consolat General d'Espanya a Monterrey

Aquest consolat té jurisdicció en els estats mexicans de Nuevo León, Tamaulipas, Sonora, Sinaloa, Chihuahua, Coahuila, Durango, Baja California i Baja California Sur.

Adreça: Carrer Boulevard Díaz Ordaz, n. 140 Ponent

Oficinas en el Parque, Torre II, piso 7, Colònia Santa María, 64650, Monterrey, Nuevo León

Pàgina web: www.exteriores.gob.es/consulados/Monterrey/es/Paginas/inicio.aspx

Correu electrònic: cg.monterrey@maec.es / **Fax:** (52 81) 8356 3382

Telèfons de la centraleta: 83 56 33 86/ 83 56 33 66

Telèfon d'emergència consular (24h): 811 266 53 64

Si truques des de l'estat de Nuevo León, no cal marcar cap prefix

Si truques des de Mèxic, però fora de Nuevo León, cal marcar el prefix 0181

Si truques des de fora de Mèxic cal marcar el prefix 005281

Horaris: L'horari d'atenció al públic és de dilluns a divendres, de 9.00 a 13.00

Es recorda que determinats tràmits requereixen una cita prèvia.

2. Treballar a Mèxic

CONSOLATS HONORARIS DE LA DEMARCACIÓ DEL CONSULAT GENERAL DE MONTERREY

Consolat honorari de Chihuahua, estat de Chihuahua

Cònsol honorari: Santiago de la Peña Romo

Residència: C/Presa del Bosque 4215, Fraccionament Lomas del Santuario, Chihuahua

Telèfon: +52 (614) 411 12 87 i +52 (614) 411 14 13

Fax: +52 (614) 411 14 13

Consolat honorari de Los Mochis, estat de Sinaloa

Cònsol honorari: Fructuoso Castañón Castañón

Residència: C/ Zaragoza, n. 223, Sur de la Colonia Centro, Los Mochis

Telèfon: +52 (668) 818 05 80

Fax: +52 (668) 818 05 80

Consolat honorari de Hermosillo, estat de Sonora

Cònsol honorari: Rodrigo Solana Espósito

Residència: C/Río Sonora y Reforma, n. 42, Colònia Vado del Río, Hermosillo

Telèfon: +52 (662) 313 42 91

Fax: +52 (662) 213 42 91

Consolat honorari de Tampico, estat de Tamaulipas

Cònsol honorari: José Luis Ortega Delgado

Residència: C/ Héroes del Cañonero, n. 230, 1r pis, Colònia Centro Histórico, Tampico

Telèfon: +52 (833) 214 33 80

Fax: +52 (833) 212 42 58

Consolat honorari de Tijuana, estat de Baja California Norte

Cònsol honorari: Mario Enrique Mayans Concha

Residència: Av. De los Olivos, n. 3401, Fraccionament Cubillas, Tijuana

Telèfon: +52 (664) 686 57 80

Fax: +52 (664) 686 33 27

Consolat honorari de Torreón, estat de Coahuila

Cònsol honorari: Carlos González Castañón

Residència: C/Rafael Arocena, n. 244 Colònia los Ángeles, Torreón

Telèfon: +52 (871) 722 90 01

Fax: +52 (871) 722 90 02

Consolat General d'Espanya a Guadalajara

Aquest consolat té jurisdicció als estats de Jalisco, Colima, Nayarit, Aguascalientes i Zacatecas.

Adreça: Carrer Francisco de Quevedo, n. 117

Torre Sterling, 44130 / Guadalajara, Jalisco

Pàgina web: www.exteriores.gob.es/Consulados/GUADALAJARA/es/Paginas/inicio.aspx

Correu electrònic: cog.guadalajara@maes.es

Fax: +52 36160396

Telèfons de la centraleta: 36300450/ 66

Per trucar des de l'estat espanyol: +52 33 3630 0450

Si truques des de l'estat de Jalisco, no cal marcar cap prefix

Si truques des de Mèxic, però fora de Jalisco, cal marcar el prefix 33

Si truques des de fora de Mèxic cal marcar el prefix 005233

Horari: De dilluns a divendres, de 9.00 a 13.00

CONSOLATS HONORARIS DE LA DEMARCACIÓ DEL CONSULAT GENERAL DE MÈXIC DF

Consolat honorari d'Aguascalientes, estat de Aguascalientes

Cònsol honorari: Alejandro Muñoz Fernández

Adreça de la Cancelleria: C/ Río Volga, n101, Colònia Colinas del Río, Aguascalientes

Telèfon: +52 (449) 914 37 76

Fax: +52 (449) 912 22 13

3. Què he de saber per viure a Mèxic

a) Cost de la vida

Quin preu tenen els productes bàsics?

1 euro són 17,68 pesos mexicans (MXN)

Per comprovar possibles variacions en el canvi de divises consulteu el següent enllaç:

www.xe.com/es/currencyconverter

- El lloguer d'un pis estàndard de dues habitacions costa entre 3.000 i 5.000 pesos
- El lloguer d'una habitació estàndard costa entre 2.500 i 3.000 pesos
- Un bitllet d'autobús urbà o metro costa entre 5 i 7 pesos
- Un bitllet de bus interurbà de 100 km de distancia costa entre 30 i 50 pesos
- Un litre de gasolina costa entre 12 i 15 pesos
- Una hora en un cibercafé costa entre 10 i 20 pesos
- La quota mensual d'Internet a casa costa entre 390 i 1.200 pesos
- La quota mensual de telefonia mòbil costa entre 390 i 650 pesos
- El menú del dia en un restaurant estàndard costa entre 50 i 100 pesos
- Una ampolla d'un litre i mig d'aigua costa entre 12 i 15 pesos
- Un refresc personal al supermercat costa entre 8 i 10 pesos
- Un cafè en un bar estàndard costa entre 20 i 30 pesos
- Un quilo d'arròs al supermercat costa entre 12 i 25 pesos
- Mig quilo de carn picada al supermercat costa entre 40 i 80 pesos
- Mitja dotzena d'ous al supermercat costen entre 25 i 35 pesos
- Un quilo de ceba al supermercat costa entre 20 i 30 pesos
- Un litre de llet al supermercat costa entre 13 i 17 pesos
- Una cervesa en un bar estàndard costa entre 20 i 30 pesos
- Un diari al quiosc costa entre 8 i 10 pesos

b) Plataformes de recerca de pis

On puc trobar allotjament?

Zona Prop: plataforma que permet buscar tota mena de lloguer d'allotjaments i amb la possibilitat de classificar-ho per estats i ciutats.

www.zonaprop.com.mx

Segunda Mano: permet la recerca de tipus d'allotjament, classificats per estats i preus

www.segundamano.mx/mexico/renta_inmuebles?ca=18_s&cg=1040

Viva Anuncios: una altra de les principals pàgines d'anuncis classificats de Mèxic

www.vivanuncios.com.mx

Trovit: una de les pàgines amb més informació sobre lloguer de pisos i cases a tota la república mexicana

<http://casas.trovit.com.mx>

Mercado Libre: una de les plataformes amb més informació de pisos de lloguer

<http://inmuebles.mercadolibre.com.mx>

c) Diners

Quines monedes i bitllets hi ha?

El símbol del peso mexicà acostuma a ser M\$. Hi ha bitllets de 20, 50, 100, 200, 500 i 1.000 pesos. Les monedes són d'1, 2, 5, 10, 20 i 100 pesos, i també hi ha les de 20 i 50 cèntims de peso.

Com puc treure o canviar diners?

A totes les ciutats petites, mitjanes i grans, hi abunden els caixers automàtics. Les principals marques de targetes de crèdit i dèbit internacionals són operatives a Mèxic. En hotels, restaurants i botigues de preu mitjà-alt també accepten el pagament amb targetes.

La majoria de poblacions grans i mitjanes disposen de bancs i cases de canvi, on es poden fer canvis de moneda. Les cases de canvi acostumen a obrir fins més tard que els bancs.

En milers de sucursals bancàries i en altres establiments, s'hi poden rebre transferències internacionals de diners a través d'empreses com Money Gram o Western Union. Cal consultar el tipus de canvi del dia, ja que pot variar considerablement en una setmana.

Altres coses importants

L'IVA a Mèxic és entre un 11% i un 16%, i sempre s'ha d'incloure en el preu.

La major part del sou de cambriers de bars i restaurants prové de les propines dels clients, i s'hi sol deixar prop d'un 10%. A Mèxic, el regateig només es dona als mercats i en els taxis sense taxímetre.

d) Idiosincràsia

Com són els mexicans i les mexicanes?

Mèxic és un país marcat per les grans diferències socioeconòmiques; és immensament ric i profundament pobre. És una societat diversa, amb rostres que canvien segons el paisatge, però amb molts punts de confluència, tant al nord com el sud, tant a la costa del Pacífic com a l'Atlàntica. La diversitat cultural ve determinada per l'existència de prop de 56 grups d'indígenes que mantenen vives unes 50 llengües.

És una barreja de modernitat, tradició i contradiccions: elements culturals de l'època prehistòrica, l'herència catòlica, la família com a nucli social, les noves manifestacions culturals o el fet de ser el més gran consumidor de coca-cola a escala mundial, en són uns pocs exemples.

3. Què he de saber per viure a Mèxic

e) Dialectalismes

Quines paraules he de conèixer?

Paraules comunes del llenguatge a Amèrica Llatina

Ahorita – Expressa pròximament
Boleto – Bitllet, entrada
Camarón - Gamba
Celular – Telèfon mòbil
Chancho – Porc
Chismoso – Xafarder
Closet – Armari
Coger – Acte sexual
Computadora – Ordinador
Gringo – Relatiu a EUA
Laptop – Ordinador portàtil
Maní – Cacaquets
Papa – Patata
Pendejo – Estúpid. Idiota (despectiu)
Piso – Terra, sòl
Puto – Homosexual (despectiu)
Rata – Lladre
Res – Carn de vaca
Soroche – Mal d'altura
Tenis – Sabates esportives
Verga – Òrgan sexual masculí

Paraules específiques de Mèxic

Abarrotes – Comerç de queviures, colmado
Antro – Discoteca
Bueno! – Forma d'atendre al telèfon
Camión – Autobús
Carro – Cotxe
Cuate – Amic
Chamba – Feina, treball
Chido – Bo
Estufa – Fogons de cuinar
Güero/a – Ros/rossa, blanc/a
Jitomate – Tomàquet
Lana – Diners
Durazno – Préssec
Me vale! – No m'importa! (col•loquial)
No mames! – No fotis! (vulgar)
Estar padre! – És bo, maco, admirable (col•loquial)
Ocupar – Necessitar

Platicar – Parlar
Playera – Samarreta
Regadera – Dutxa
Res – Carn de vaca
Tianguis – Mercat al carrer
Wei – equivalent a 'tio', 'individu' (col•loquial)

f) Seguretat

Mèxic és segur?

Tot i l'alarmisme generalitzat que es transmet sobre Mèxic, és un país segur. Aplicant el sentit comú, es poden evitar la major part dels problemes; cal vigilar de nit si es va sol i en ciutats grans; no portar visibles coses de valor; vigilar les pertinences anant en transport públic i en carrers molt transitats, i no entrar en certs barris degradats. La zona més perillosa és el nord del país, sobretot en poblacions frontereres, com Ciudad Juárez i Tijuana. Periòdicament es poden produir enfrontaments violents en ciutats controlades pels càrtels de la droga, sobretot a l'extrem nord del país i en focus molt concrets de Michoacán.

g) Sanitat

De què m'he de prevenir?

El principal malestar que afecta els nous visitants a Mèxic són els problemes derivats del menjar, els problemes estomacals. Es demana, sobretot els primers dies, vigilar amb el que es consumeix de menjar i de beguda. També són comuns els mals que es deriven de les picades de mosquits, sobretot a les zones més humides del país. Es recomana portar un bon repel·lent d'insectes.

I si em poso malalt?

En general, els hospitals privats ofereixen més bon servei que els públics; això sí, a un preu molt més elevat. A Ciutat de Mèxic, a les capitals d'Estat i a les grans ciutats hi ha situats els millors hospitals, més difícils de trobar en zones rurals. Molts metges i hospitals exigeixen el pagament en efectiu encara

que es disposi d'assegurança mèdica. L'atenció mèdica no està inclosa en el conveni de Seguretat Social entre Espanya i Mèxic.

Trobaré tots els medicaments?

Les farmàcies solen estar ben equipades i són presents a tot arreu, excepte en zones molt rurals. S'identifiquen amb el símbol de la creu verda i el corresponent cartell informatiu. Per trobar una farmàcia de guàrdia es pot consultar la premsa local o mirar el rètol de qualsevol farmàcia que estigui tancada.

Altres coses que he de tenir en compte

La contaminació és un dels problemes principals de les ciutats més grans del país, com ara Ciutat de Mèxic o Guadalajara; els mesos en què s'agreuja més solen ser de desembre a maig. El mal d'altura pot sorgir a partir de 2.500 metres, aproximadament. Tot i que Mèxic té poques zones a aquestes alçades, convé informar-se'n en els desplaçaments. L'aigua de l'aixeta en general no és apta per al consum directe; és usual bullir-la per cuinar.

h) Clima

Quin temps hi fa?

Mèxic és un país enorme i, per tant, té una gran varietat de climes i microclimes. Les zones baixes i costeres són molt caloroses, i de maig a setembre s'hi afegeix la humitat a causa del període de pluges, sobretot al sud del país. L'interior de Mèxic té un clima més temperat i a les zones del nord hi arriba el fred de novembre a febrer.

i) Permís de conduir

Puc conduir amb el permís europeu?

A causa de canvis constants en la legislació sobre el trànsit, es recomana aconseguir el Permís Internacional de Conduir, que és expedit per la DGT. En aquesta pàgina web, hi trobareu els requisits per obtenir-lo.

sede.dgt.gob.es/es/tramites-y-multas/permiso-de-conduccion/permiso-internacional/

j) Endolls

Com són els endolls?

El tipus d'endoll més utilitzat són l'A i el B. La tensió acostuma a ser de 120 volts, tot i que també se'n pot trobar de 220 per al funcionament d'electrodomèstics.

4. Comunitats catalanes a l'exterior

Què són els casals catalans?

Les Comunitats Catalanes a l'Exterior (CCE) són entitats privades constituïdes per catalans o catalanòfils arreu del món (casals, associacions, centres catalans, agrupacions acadèmiques o empresarials...) reconegudes per la Generalitat de Catalunya.

Les Comunitats Catalanes a l'Exterior compleixen un paper fonamental a l'hora de projectar Catalunya al món: donen a conèixer el país i la cultura i la llengua catalanes arreu. A més, les CCE contribueixen a crear un teixit associatiu a la zona on estan establertes i, amb les activitats que organitzen i les relacions que estableixen, exerceixen de difusors civils de Catalunya.

Per tant, les Comunitats Catalanes a l'Exterior esdevenen un punt de trobada i de suport mutu entre els catalans residents en aquella regió. És un bon punt de trobada per fer contactes i conèixer gent que fa anys que viu al país. Poden orientar o assessorar a l'hora de buscar feina o pis, i és un bon lloc per a la realització d'activitats, celebració de festes tradicionals o parlar català, que sovint es troba a faltar.

Quins casals hi ha a Mèxic?

ORFEÓ CATALÀ DE MÈXIC

L'Orfeo Català de Mèxic és una de les Comunitats Catalanes a l'Exterior amb una trajectòria més llarga. Fundat l'any 1906, recull un bocí de la història de Catalunya viscuda i escrita lluny dels seus límits territorials. És fruit de l'obra col·lectiva de diverses generacions de catalans que s'han aplegat i organitzat, no solament per raons nostàlgiques, sinó sobretot pel sentit de responsabilitat de projectar Catalunya i la seva cultura al país que els ha acollit fraternalment. Va tenir un paper molt important en l'acolliment d'exiliats catalans de la Guerra Civil del 1936-1939.

A l'Orfeo, s'hi desenvolupen tota mena d'activitats culturals, com ara concerts, exposicions, conferències, celebracions de festes populars catalanes, cursos de català o cicles de cinema. La seu de l'entitat, entre altres serveis, compta amb un restaurant, una biblioteca amb prop de 10.000 volums i una sala polivalent.

Adreça: C/ Marsella 45, Colònia Juárez, CP. 06600, Mèxic DF

Pàgina web: www.ocm.cat

Correu electrònic: info@ocm.cat

Telèfons: (+52) 55 5525 0925 i (+52) 55 5207 5114

Facebook: www.facebook.com/OrfeoCatalaMexic

CASAL CATALÀ DE LA PENÍNSULA DEL YUCATÁN

Fundat el 1997, és un dels casals catalans més actius de Mèxic. Compta amb una seu pròpia on es desenvolupen tota mena d'activitats culturals i de promoció de la cultura catalana. També ha esdevingut un centre cultural de referència a Mérida, en el qual s'adrecen diferents artistes per exposar-hi la seva obra.

El Casal Català de la Península del Yucatán també ha estès llaços de col·laboració amb altres entitats culturals de la regió, i fins i tot organitza activitats conjuntes amb alguna de les universitats de la ciutat.

Adreça: C/14 – 187 x 23 i 25, Colònia García Ginerès, CP. 97070, Mérida, Yucatán.

Pàgina web: www.casaldeyucatan.cat (actualment inactiva)

Correu electrònic: contacte@casaldeyucatan.cat

Telèfon: (+52) 999 925 11 55

Facebook: www.facebook.com/casalcatala.delapeninsuladeyucatan

CASAL CATALÀ DE PUEBLA

El Casal va ser fundat el 1988. El seu objectiu és difondre la cultura catalana i crear un punt de trobada, tant per a catalans, com per a mexicans que estan interessats en la cultura catalana.

Adreça postal: Av. Reforma 906 dept 301 - Col. Centro, 72000 Puebla, PUE, Mèxic

Telèfon: +52 222 40 96 745 / 6

Mail: casalpuebla@yahoo.com.mx

Web: www.casalcatalapuebla.com

Facebook: www.facebook.com/profile.php?id=1051297785

CASAL VIROLAI DE QUERÉTARO

L'any 1996 es va fundar el Casal Virolai com a associació civil. Les activitats que s'hi han desenvolupat fins ara han estat la revetlla de Sant Joan, la celebració de la Mare de Déu de Montserrat, la diada nacional, la castanyada, la diada de Sant Jordi i conferències relacionades amb Catalunya, a més, del 1r Festival de Cinema Català.

Adreça postal: Lázaro Cárdenas no. 312-Colonia Estrella, 76030 Querétaro, Mèxic

Telèfon: + 52 442 224 09 69

Correu electrònic: casalvirolai@gmail.com

Facebook: www.facebook.com/profile.php?id=1651111116

4. Comunitats catalanes a l'exterior

Altres canals on contactar amb catalans residents a Mèxic

Grup de Facebook dels catalans a Mèxic:

www.facebook.com/groups/153866571322008/?fref=ts

Catalans a Monterrey:

www.facebook.com/pages/Catalans-a-Monterrey/151647878326009?fref=ts

Catalans a Jalisco:

www.facebook.com/groups/751972984816600

Catalans a Querétaro:

www.facebook.com/groups/338007092952559/?fref=ts

Catalans al DF:

www.facebook.com/groups/338007092952559/?fref=ts

Grup de Facebook de l'ANC de Mèxic:

www.facebook.com/ANCMexic

Catalans al món:

www.catalansalmon.com

Facebook de Catalans al món:

www.facebook.com/pages/CATALANS-AL-M%C3%93N/135642677500

www.facebook.com/pages/Catalans-Al-M%C3%B3n/192114254245636

Twitter de Catalans al món: [@catalanspelmon](https://twitter.com/catalanspelmon)

